ਸੰਜੀਵ ਕਪੂਰ

v.

ਚੰਦਨਾ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 286)

ਫਰਵਰੀ 19, 2020

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਂਡੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973: ਧਾਰਾ 362 - ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਬਦਲੇਗੀ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਪੋਸ਼ਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਤੇ
ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖ - ਪਤੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ
ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਪਤਨੀ ਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ
ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 125 (3) ਦੇ
ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਪਤਨੀ ਨੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
ਧਾਰਾ 125 ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ - ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 125 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ
ਪਟੀਸ਼ਨ – ਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ –
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ:
ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ - ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਚਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ
ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ
ਸੈਟਲਮੈਂਟ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ
ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਪਤੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਿ
ਧਾਰਾ 362 ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ -
ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ - ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ
ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਰਜ਼ੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ - ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਰੱਖ-ਰਖਾਅ - ਅਪਰਾਧਿਕ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 - ਧਾਰਾ 369 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ
ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

1. ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 369 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 362 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ "ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਖਤੀ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: -) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ।) ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। [ਪਾਰਸ 18, 20] [672--]

ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ
ਆਫੀਸ਼ੀਓ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1), ਧਾਰਾ 125 (5) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 127 ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ, ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ". ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (5) ਦੁਆਰਾ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 127 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 127 (2) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 127 (2) ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਅਤੇ 127 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੀ

.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 [ਪਾਰਸ 23-26][675-ਜੀ-ਐਚ; 678-ਡੀ-ਐਚ; 679-ਏ] ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਨਿਪਟਾਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 29] [680--]

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਉਰਮਿਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗੋਡਸੇ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ (2014)
1 ਐਸਸੀਸੀ 188 : [2013] 10 ਐਸਸੀਆਰ 259; ਮਹੁਆ ਬਿਸਵਾਸ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ)
ਸਵਾਗਤਾ ਬਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 359 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਕਥਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਕਥਾ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ 1962 ਏਆਈਆਰ 1208: [1962]
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 817; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੂਰਜ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 736: [1981] 2 ਐਸਸੀਆਰ 485; ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ.
ਸਿਮਰਿਖੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੌਲੀ ਮੁਖਰਜੀ @ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਛਬੀਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ
1990 ਐਸਸੀ 1605: [1990] 1 ਐਸਸੀਆਰ 788; ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਹਰਭਜਨ
ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2001) 1ਐਸਸੀਸੀ 169 : [2000] 4
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 313; ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਵੀ ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ
(2008) 8 ਐਸਸੀਸੀ 673 : [2008] 12 ਐਸਸੀਆਰ 1141 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1962] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 817	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 12
[1981] 2 SCR 485	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 13
[1990] 1 SCR 788	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 14
[2000] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 313	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 15

[2008] 12 1141	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16
(1998) 2 359	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 17
[2013] 10 259	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 22

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.
2020 ਦਾ 286.

ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.-ਐਮ-4663-2019 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 05.11.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸੁਬੋਧ ਮਾਰਕੰਡੇਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪ੍ਰਮਿਤ ਸਕਸੈਨਾ, ਰਾਹੁਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਮਿਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਰਿਸ਼ਭ ਜੈਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 05.11.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-
ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਦੀ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 05.01.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 2019 ਦਾ ਐਮ-4663 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ 04.11.1998 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ।
17.08.199 ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 18.07.2005 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 09.07.2013 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3, ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਲਈ
ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ। 14.10.2013 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਲ੍ਹਾ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਇਆ। ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ
ਜੁਲਾਈ, 2015 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ 25,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਮਈ, 2017 ਤੋਂ, 25,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਰਕਮ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 10 ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਚੰਦਨਾ ਕਪੂਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਸੀ। ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਗੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਲਈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਮਿਤੀ 06.05.2017 ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਈ, 2017 ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ 1,00,000/- ਰੁਪਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਨਵਰੀ, 2018 ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (3) ਤਹਿਤ 06.05.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 2018 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 240 ਹੈ। ਫਾਂਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਦੀ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਨੇ 16.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 06.05.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (3) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 31.07.2018 ਨੂੰ 06.05.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਕਮ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ
ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਸਿਰਫ 75,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ।
ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵੱਲ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ 06.05.2017 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (3) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਦੇ ਅੰਦਰ
ਇਤਰਾਜ਼, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ, ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਨੇ 05.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ 06.05.2017 ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 05.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 05.11.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 05.11.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਬੋਧ ਮਾਰਕੰਡੇਯ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਖਰਕਾਰ 06.05.2017 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 05.01.2019 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

7. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਿਤੀ 05.01.2019 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਟਿੰਗ ਨਾ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ
05.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੈਵੀਏਟ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ
ਅਦਾਲਤ।

ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 05.01.2019 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ 06.05.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ। ਅਧਿਆਇ V "ਫੈਸਲਾ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 362 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 362. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ- ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲੇਗਾ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕੁਰਤਾ ਸੰਕੁਥਾ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, 1962 ਏਆਈਆਰ 1208 ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਆਈ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਏ
ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 369 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਹੈ। ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ३६९ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹਨ
ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ
ਸੁਣਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗਲਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼
ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 369, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 424 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ
ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕੀ
ਅਪੀਲ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ
ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼
ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।
17 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ
ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ
ਹਾਂ। ਉਸ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ
369 ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ
ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ, ਉਸ ਕੋਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ
ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ।

ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੂਰਜ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 736 ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 362
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ:

"ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਈ ਗਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 362 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਜ਼ਿਸ ਦੀ ਕੋਡ (ਸੰਕਥਾ ਸ਼੍ਰਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਕਥਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ)। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ

ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

"ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ". ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੱਚਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਿਮਰਿਖੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੌਲੀ ਮੁਖਰਜੀ @ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਛਬੀਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1990 ਐਸਸੀ 1605, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਗਣਿਤ ਿਕ ਗਲਤੀ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ। ਧਾਰਾ 482 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ.

ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2001 (1) ਐਸਸੀਸੀ 169, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਵੀ ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2008 (8) ਐਸਸੀਸੀ 673 ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 362 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਸਿਮਰਿਖੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੌਲੀ ਮੁਖਰਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"18. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 362 ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ।
ਜ਼ਾਬਤਾ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤਿਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲੇਗੀ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਅਭਿਆਸ
ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਹੂਆ ਬਿਸਵਾਸ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਬਨਾਮ ਸਵਾਗਤਾ ਬਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 359 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 125 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ। ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ। ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"3. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਰ ਵਿਅਰਥ। ਬੋਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ
ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ
ਜੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ. ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਆ ਦੇਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਅਚਾਨਕ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ
ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਉਪਕਰਣ
ਅਸਥਾਈ ਸੁਲ੍ਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਾਂਗੇ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਧੀ ਨੂੰ 1-10-1007 ਤੋਂ 1000-1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 12,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 30-9 ਤੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-

1997, ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 369 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1898 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ
ਸਹੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ
ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਅਦ ਅਦਾਲਤ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਕੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

20. ਧਾਰਾ 362 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ "ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 363 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ।) ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ।

ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਭਾਵ "ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ"। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 362 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ
ਕਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਡ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 125 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਕੀ ਧਾਰਾ 145 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 362 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਪਤਨੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ। ਪਤਨੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਉਰਮਿਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗੋਡਸੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2014) 1 ਐਸਸੀਸੀ 188 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 125 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 13.3 ਤੋਂ 18 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -
"13.3. ਤੀਜਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ
ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਬੇਸਹਾਰਾ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਅਦਾਲਤ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ। ਉਦੇਸ਼ "ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭੀ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ, ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ। ਇਹ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,
ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ "ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ" ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਫੈਸਲਾ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ "ਵਿਰੋਧੀ ਪਹੁੰਚ" ਬਹੁਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਧਵ ਮੈਨਨ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ:

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਾ ਨਿਰਣਾ' ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ

ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਅਸਮਾਨ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ, ਵਿਰੋਧੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖੁਦ ਕਮਜ਼ੋਰ ਧਿਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ.

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰ ਧਿਰ ਵੱਲ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਝੁਕਾਅ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਗਰਭਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਸਹਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਡਰਿਫਟ "ਵਿਰੋਧੀ" ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਪਰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਜੀਵ ਹੈ। ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰ ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰ ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ. ਦਰਅਸਲ, ਕਦੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡੋਜ਼ੋ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸਿਕ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

“... ਜੂਸ ਸਕ੍ਰਿਪਟਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਚ ਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ।" ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਏ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਬੇਲੋੜਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰੋ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ. ਇੱਥੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ... ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਖੋਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਰਥ, ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੀ

ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੂਰਵ-ਹੋਂਦ.

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਕਸਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ...

ਗ੍ਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:
"ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ
ਵਿਆਖਿਆ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ; ਜਦੋਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸੀ ਜੋ ਸੀ
ਇਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਪਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇ ਨੁਕਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਲਿਬਰੇ
ਯਾਨੀ "ਮੁਫਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ". ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ "ਪਤਨੀ" ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ
ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ
ਲਿੰਗਕ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲੀ ਯਤਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਹ ਬਾਨੋ ਤੋਂ ਸ਼ਬਾਨਾ ਬਾਨੋ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 125 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 125 (1), ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (5) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 127, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ: - ਐਚ

"125(1). ਪਤਨੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। (1) ਜੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ-

ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ, ਜਾਂ

ਉਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ, ਜਾਂ

ਉਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ (ਵਿਆਹੀ ਧੀ ਨਾ ਹੋਣਾ) ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਲਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ, ਕਿਸੇ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਧਾਰਨਤਾ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਾਂ

ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ,

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ, ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਦਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
ਅਜਿਹੀ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦਾ ਪਤੀ, ਜੇ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ:

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤੇ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਜੋ
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ
ਦੂਜਾ ਪਰਵੀਜ਼, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅੰਦਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨ।

ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ[ਸੋਧੋ] - ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, -

"ਨਾਬਾਲਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ, ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਬਹੁਮਤ ਐਕਟ, 1875 (1875 ਦਾ 9) ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

"ਪਤਨੀ" ਵਿੱਚ ਉਹ ਔਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

125(5). ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਤਨੀ ਜਿਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ
ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਭਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੇ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ
ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇਗਾ।

127. ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ। - [(1) ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ
ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ
ਹਾਲਾਤ,
ਜਾਂ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਬੱਚੇ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ, ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਅਦਾ
ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਜਾਂ ਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।]

ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼
ਧਾਰਾ 125 ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ
ਆਰਡਰ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ.

ਜੇ ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ -

ਔਰਤ, ਅਜਿਹੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ,
ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਤਲਾਕ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ -

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

() ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ [ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ] ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਅੰਤਰਿਮ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਪੋਸ਼ਣ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਦਾਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ [ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ]
ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਹੈ [ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ।

24. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਜੋਂ" ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 'ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ 'ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ' 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕੇਸ। ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
'ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ' ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਕਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ"

25. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਯੋਗ ਨਾ ਬਣੋ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਕਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (5) ਦੁਆਰਾ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

26. ਧਾਰਾ 127 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 125 ਅਤੇ 127 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸਕੀਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਹੈ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 362 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 125 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ ३९२ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 362 ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ 06.05.2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ।
ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 06.05.2017 ਨੂੰ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਚੈਂਬਰ 'ਚ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਹੈ।
ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ ਜੁਲਾਈ 2015 ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਈ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਤੱਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਚੰਦਨਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਅੱਜ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਮਈ 2017 ਤੋਂ 25,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚੰਦਨਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 10 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ, ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ 25000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਚੰਦਨਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ @ 25,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ
ਜੁਲਾਈ 2015 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਤੱਕ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ. ਸੰਜੀਵ ਕਪੂਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

/-
ਸਰਤਾਜ ਬਸਵਾਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ-2
ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਯੂਆਈਡੀ ਨੰਬਰ ਐਚ.ਆਰ.0487"

29. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਈ 2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ। ਜੁਲਾਈ, 2015 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਤੱਕ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ,
ਕੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਅਸਥਿਰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਨਹੀਂ' ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

30. ਅਸੀਂ ਮਹੁਆ ਬਿਸਵਾਸ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹੁਆ ਬਿਸਵਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਸੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਟੋਕਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜਿਸ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ ਸੋਧ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਰਹੇਗੀ। ਪਤਨੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਗਈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਡਿੱਗ ਪਈ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਪਤੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ
ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਥਿਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ।

31. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 06.05.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਤਹਿਤ ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਧਾਰਾ ੩੯੨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ 05.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 05.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਪੀਲ ਹੈ
ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

